

PARKI W GDAŃSKU

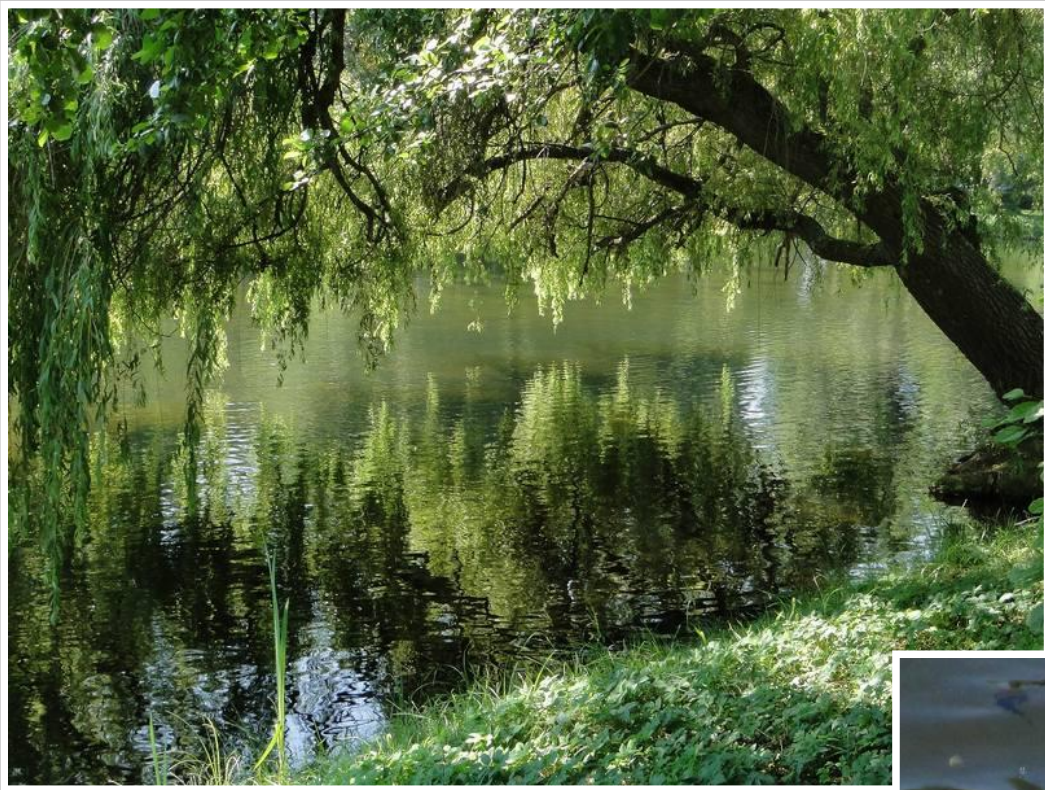
przygotował
mgr Dariusz Ożarowski

- **Park Jelitkowski**
- **Park Oruński**
- **Park Oliwski im. Adama Mickiewicza**
- **Park Kuźniczki**
- **Park Prezydenta Ronalda Reagana**
- **Park Brzeźnieński
im. Jana Jerzego Haffnera**
- **Park Kulturowy Fortyfikacji
Miejskich „Twierdza Gdańsk”**
- **Park w Królewskiej Dolinie**
- **Park Steffensa**

Park Jelitkowski

- znajduje się w obszarze ujścia Potoku Oliwskiego do Bałtyku,
- w 1907 roku zbudowano Dom Zdrojowy, w tym samym czasie powstał Park Zdrojowy, który objął swym zasięgiem staw z najbliższymi terenami,
- do wzrostu popularności Jelitkowa wśród turystów i mieszkańców przyczyniły się nowe połączenia tramwajowe z Wrzeszczem i Centrum Gdańska oraz budowa łazienek i mola, które zostały zniszczone w trakcie działań wojennych,
- ocalał przebudowany Dom Zdrojowy przy ulicy Pomorskiej oraz zespół dawnych domów rybackich i park.

Park Oruński

- **tradycja sięga końca XVI stulecia – najbogatsze rody gdańskie: Bartłomieja Schachmana, Jana Czirenberga, Albrechta Grodecka oraz Johana Reygera,**
- **pod koniec XVIII wieku - wspaniały zbiór rzadko spotykanych roślin, znany poza granicami miasta i kraju,**
- **zniszczony w trakcie wojen napoleońskich,**
- **resztki zlicytowane → Fryderyk Hoene – bogaty kupiec i armator,**
- **z inicjatywy nowego właściciela odrestaurowano zabytkowy dworek, który bez większych zmian przetrwał do dnia dzisiejszego, stopniowo również odnawiano park,**
- **w 1918 roku zapisany miastu przez córkę Hoenego – Emilię,**
- **obecnie: malownicza aleja czterdziestu lip, stawy położone na różnych poziomach, wodospad oraz zabytkowy dworek.**

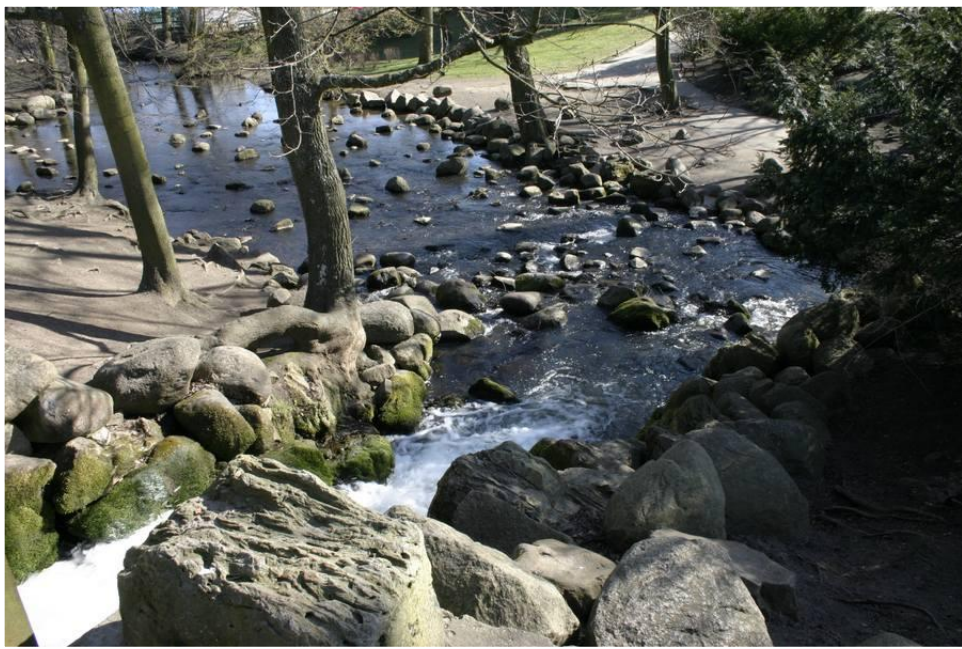

Park Oliwski im. Adama Mickiewicza

- początki założenia parkowego w Oliwie należy wiązać z cystersami, którzy w bezpośrednim sąsiedztwie klasztoru założyli ogród warzywno-ziołowy,
- Jacek Rybiński - rozkwit parku → sprowadził on do Oliwy wybitnego mistrza sztuki ogrodniczej – Kazimierza Dębińskiego,
- rzadko spotykane, cenne gatunki drzew i roślin jak np.: tulipanowiec, jodła kalifornijska, daglezja, jałowiec chiński, rododendron, miłorząb japoński, kasztan jadalny, chmielogrąb oraz jarząb szwedzki,
- Pałac Opacki - budynek wzniesiono w XVIII stuleciu z inicjatywy opata Jacka Rybińskiego,
- spłonął pod koniec II wojny światowej, odbudowany na początku lat sześćdziesiątych,

- **licznie zgromadzone rzeźby → Wystawa Współczesnej Rzeźby Gdańskiej (1976 rok), między innymi prace: Zdzisława Kosedy („Ławica”), Janiny Stefanowicz-Schmidt („Niobe”), Zygmunta Kępskiego („Macierzyństwo”) oraz Adama Smolany („Żagle”),**
- **pomniki autorstwa gdańskiego rzeźbiarza Alfonsa Łosowskiego, wyobrażające Świętopełka Wielkiego oraz Mszczuja II (Mściwoja II) – najstarszego syna Świętopełka,**
- **w 1955 roku w ogrodzie ustawiono w setną rocznicę śmierci popiersie Adama Mickiewicza,**
- **grota szeptów (inaczej „Uszy Dionizosa”) - pozostałość barokowego wyposażenia ogrodu z XVIII wieku.**

Park Kuźniczki

- **niewielki park położony w dzielnicy Wrzeszcz, na osiedlu Kuźniczki nad potokiem Strzyża, na styku ulic Wajdeloty i J. Kilińskiego za Dworcem PKP Wrzeszcz,**
- **do dzisiejszych czasów zachowała się altana i brama wejściowa, na której istniał jeszcze nie dawno napis w języku niemieckim,**
- **częściowo zrewitalizowany → spacerowe alejki, otoczenie zieleni, widok na Stary Browar i przepływający potok oraz kolegiatę.**

Park Prezydenta Ronalda Reagana

- **najmłodszy park w Gdańsku i jeden z trzech nadmorskich parków miasta,**
- **park dzieli od plaży droga rowerowa oraz pas ochronnych wydm,**
- **na terenie parku znajdują się drzewostany iglaste i liściaste, łąki, trzcinowiska, dwa stawy wodne, kanały wodne z drewnianymi kładkami, alejki spacerowe, tereny rekreacyjne: drogi rowerowe oraz skatepark,**
- **teren parku zajmuje 55,5 ha i rozciąga się od ul. Piastowskiej w Jelitkowie do al. Hallera w Brzeźnie**

**bernikle kanadyjskie
w Parku Ronalda Reagana**

Park Brzeźniański im. Jana Jerzego Haffnera

- park nadmorski → nosi imię na cześć lekarza wojsk napoleońskich, który namówił francuskiego gubernatora Jeana Rappa do zbudowania pierwszego kąpieliska w Gdańsku,
- początki → 1840 – 1842, kiedy to nadmorski lasek przekształcono w park,
- w parku znajdują się resztki dawnych pruskich fortyfikacji,
- liczba drzew w parku przekracza 4860 sztuk (wśród nich takie gatunki jak: olsza szara i czarna, jesion wyniosły, wierzba biała, klon zwyczajny, klon jawor, brzoza brodawkowata i wiąz),
- molo o długości 130 metrów → powstało w miejscu zwanym w XVIII wieku Sankt Peter, czyli Święty Piotr.

Park Kulturowy Fortyfikacji Miejskich „Twierdza Gdańsk”

- 27 hektarów powierzchni – miejsce, w którym przyroda łączy się z historycznymi fortami miejskimi z XIX wieku,
- na tym terenie stwierdzono: około 300 gatunków roślin, ponad 150 gatunków owadów, 5 gatunków ślimaków, 3 gatunki płazów, 1 gatunek gada, około 60 gatunków ptaków, 13 gatunków ssaków,
- ścieżka przyrodnicza – ułatwia zwiedzanie parku pofortecznego Grodziska,
- jedyny zbiornik wodny w parku to Fosa Mokra,
- Góra Gradowa (46 m) – wzgórze nad Śródmieściem (widok na panoramę Głównego i Starego Miasta oraz terenów stoczniowych),

- **na szczycie Krzyż Milenijny dla upamiętnienia 2000 lat chrześcijaństwa i 1000 - lecia Gdańska,**
- **w Kaponierze Południowej dla zwiedzających przygotowano interaktywną wystawę z dziedziny fizyki i astronomii pod hasłem „Energia, Niebo i Słońce”,**
- **w zabytkowych pofortecznych stworzono wystawę „Wehikuł Czasu – Pocisk i Człowiek”,**
- **u podnóża Góry warto odwiedzić gotycki kościół Bożego Ciała z XIV wieku oraz Cmentarz Nieistniejących Cmentarzy.**

Park w Królewskiej Dolinie

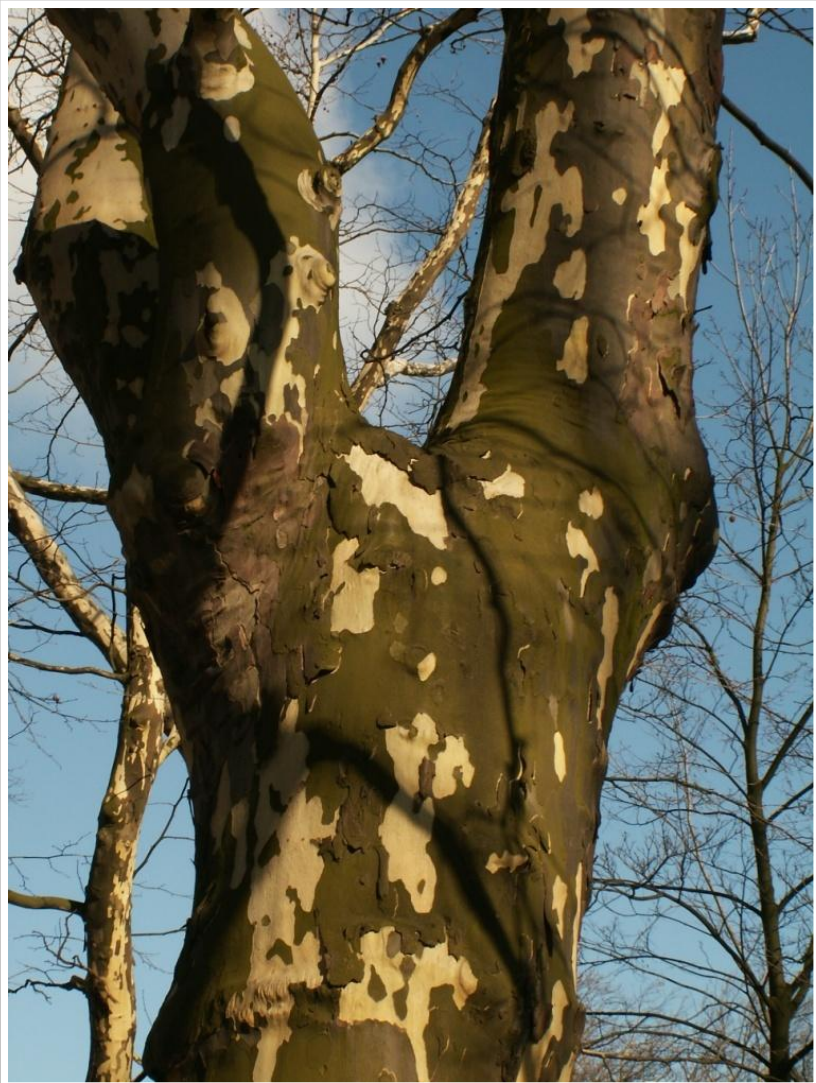
- znajduje się wzdłuż ulicy Sobieskiego, nieopodal ul. Do Studzienki,
- XVII wiek – posiadłość w dolinie „Przy Zielonym Źdroju” zakupił Zachariasz Zappio (gdański kupiec, browarnik i filantrop), 12 ha → letnia rezydencja,
- powstało malownicze założenie parkowo-ogrodowe ze stawami na różnych poziomach (rybnym, zasilającym fontanny oraz trzecim - zdobiącym dwór),
- osobliwościami parku były rzeźby mitologicznych postaci, kamienne medaliony z wizerunkami ludzkich twarzy, świątynie, fontanny oraz alejki ze szpalerami drzew i krzewów tworzących labirynty,

- **charakterystycznym elementem była piramida w południowo-zachodniej części parku; był to niemalże dziesięciometrowy pagórek, w którym urządzono lodownię, czyli spiżarnię, w której niską temperaturę utrzymywały bryły lodu. Na terenie posiadłości znajdował się również barokowy dwór, domek ogrodnika, budynki gospodarcze oraz oranżeria i altana, która wykorzystywana była jako salonik bilardowy,**
- **nazwa doliny - w związku z wizytami koronowanych głów: Jana III Sobieskiego i królowej Marysieńki (w 1677 roku) oraz Augusta II Mocnego (w 1717 roku),**
- **obecnie w zabytkowym, kilkakrotnie przebudowywanym dworze mieści się Przedszkole nr 4 „Gwarny Dworek”, park został częściowo zrewitalizowany.**

Park Steffensa

- ciekawe XIX-wieczne założenie parkowe,
- fundusze na założenie parku przekazał w 1894 roku Franz Wilhelm Steffens – berliński malarz wywodzący się z zamożnej gdańskiej rodziny patrycjuszowskiej,
- w utworzonym parku posadzono między innymi: kasztanowce, klony, brzozy oraz japońskie modrzewie i cisy,
- do infrastruktury należała również publiczna toaleta, która zachowała się do dziś,
- w 1899 roku zasięg parku powiększył się o obszar byłego cmentarza przyszpitalnego i sięgał aż po miejsce nieistniejącego obecnie Kościoła św. Michała i Wszystkich Bożych Aniołów (spalonego w czasie wojen napoleońskich),

- w tym rejonie wybudowano popularną wśród gdańszczyzan kawiarnię „Cztery pory roku” – otwarta była aż do 1945 roku,
- po drugiej wojnie światowej park przywrócono do użyteczności i powiększono jego powierzchnię aż do wysokości ulicy Smoluchowskiego,
- w miejscu zniszczonej w czasie działań wojennych restauracji „Pół Alei” ustawiono czołg typu T-34. Jest to przypuszczalnie czołg porucznika Juliana Miazgi, którym jako pierwszy miał on wjechać do Gdyni w 1945 roku.

platán

owoce cisa

jarzab szwedzki

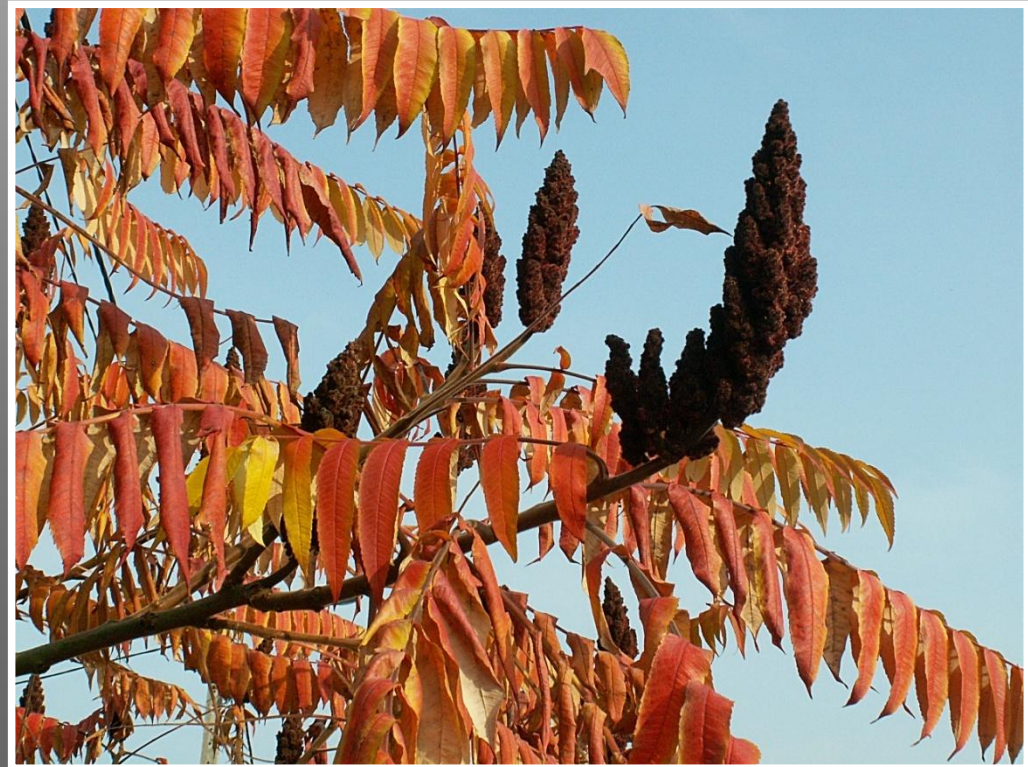
tulipanowiec
amerykański

miłorząb dwuklapowy

sumak octowiec

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ